СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 284. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 5. грудня, 1929. VOL. XXXVII. No. 284. Jersey City, N. J., Thursday, December 5, 1929. THREE CENTS.

ПРЕЗИДЕНТ ГУВЕР ПРО ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ КРАЮ

ТВЕРДИТЬ, ЩО БИЗНЕС ПОБУДОВАНИЙ НА ЗДОРОВИХ ОСНОВАХ. ДОМАГАЄТЬСЯ ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКІВ, УХВАЛЕННЯ ТАРИФИ І ФОРСОВАННЯ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 4 грудня. — У сенаті й палаті послів відчитано промову президента, виготовлену зприводу розпочаття нарад другої сесії 71 конгресу.

Промова була держана в дуже оптимістичнім дусі. Републикане хвалять її, а демократи кажуть, що в ній нема нічого позитивного.

Президент згадав про послідні конференції з представниками промислу, фінансів і торговлі та ствердив, що економічні основи краю здорові. По тій причині президент домагається зниження податків на 1%.

Президент заповів ревізію банкових законів, як і приділення прогибіції до департаменту справедливости. Заявився рівнож за приналежністю Америки до Міжнародного Суду й за кращим вивінуванням дипльоматичних представників, щоб уможливити службу таким людям, котрі мають відповідні здібности, а не мають великого майна, без якого годі тепер бути в дипльоматичній службі.

ВОЛ СТРИТ ЗАДОВОЛЕНИЙ.

НЮ ЙОРК, 4 грудня. — Як тільки біржа довідалася про зміст промови президента Гувера, розпочався новий „бум". Ціна всіх шерів пішла вгору.

ФОРД ПІДНОСИТЬ ЗАРОБІТНУ ПЛАТНЮ.

НАЙМЕНША ДЕННА ПЛАТНЯ ВИНОСИТИМЕ ТЕПЕР $7. ЦІНА АВТОМОБІЛІВ НЕ БУДЕ ПІДНЕСЕНА.

ДІТРОЙТ, 4 грудня. — Фордова компанія оголосила, що з днем 2 грудня найменша платня робітника виноситиме $7 на день. Досі виносила вона денно $6. Значить, піднесено її на $1. В той спосіб видатки компанії на платні збільшаться річно на $19,500,000. По виказу за жовтень працювало у фабриках Форда 144,990 робітників. З того побиратиме тепер 24,320 робітників по $7 денно, а 113,843 робітників побиратиме від $7.20 до $10.

Форд подав, що може піднести заробітну платню ізза доброї господарки, яка приносить ощадности.

ГОРІВКА ПІД ЦЕРКВОЮ.

НЮ ЙОРК, 4 грудня. — Д-р Тиффані, пастор баптиської церкви в Бруклині, доніс, що підчас виборів держали в бейзменті церкви горівку, а бейзмент ужили на виборчий льокаль.

БИРД ПРО ЛЕТ ДО ПОЛУДНЕВОГО БІГУНА.

ЛИТЛ АМЕРИКА (Антарктика), 4 грудня. — Бирд подає дальші подробиці про свій лет до полудневого бігуна. Розповідає, як він скидав ріжні прапори на знак пошани для Амундсена, Скота й инших дослідників і як скинув американський прапор на самім бігуні.

ВАСКОНСЕЛОС КАЖЕ, ЩО ЙОГО ОШУКАЛИ.

НОҐАЛЕС (Аризона), 4 грудня. — Сеньор Васконселос, проваливший ся при послідних виборах кандидат на президента Мексика, перейшов на американську територію, щоби тут шукати захисту перед своїми політичними противниками, які плянують замах на його життя. Правительство дало йому охорону аж до самої границі.

Васконселос твердить, що при виборах на президента ділялися великі обманства та що його держали замкненого на тиждень перед виборами і не допускали до контакту з виборцями.

ПРОТИ СПЕКУЛЯЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 4 грудня. — В палаті послів внесено два законопроекти, якими задумують внескодавці припинити біржеву спекуляцію. Ото хочуть заборонити спекуляцію через почту, телеграф чи телефон, коли хто уживає того комунікаційного средства не в тім самім стейті, в якім находиться біржа. В той спосіб думають зменшити спекуляцію на „марджін".

ЖИДИ ОБЄДНУЮТЬСЯ.

НЮ ЙОРК, 4 грудня. — По довгих пертрактаціях переведено централізацію всеї добродійної акції, яку вели Жиди по дільницях Ню Йорку і в Бруклині. До цього обєднання прямували всі визначніші і розумніші Жиди, а розбивали його загумінкові люде ради свого власного бизнесу.

Зприводу того обєднання одержали Жиди в дарунку на добродійні ціли $1,000,000 від жидівського фінансіста Ралфа Джонеса.

ПИТИ КАВУ — НЕ ТАКА ТО ЛЕГКА ПРАЦЯ.

НЮ ЙОРК, 4 грудня. — Біднi студенти Колюмбійського університету мають новий спосіб заробітку. Перше продавали свою кров, переливаючи її хорим по шпиталях, а тепер будуть пити каву. Ото хочуть досліджувати ділання кави на людський організм і заангажували багато студентів, котрі будуть змушені випивати великі скількости кави. За одну годину такого пиття пл[illegible]тимуть $1. А що таке пиття не легка справа, видно по [illegible], що студенти мусять до тої праці добре підготовлятися, заки одержать той „джаб".

КУЛИДЖ СЕНАТОРОМ.

ВАШИНГТОН, 4 грудня. — Републиканська партія готова розбитися в стейті Месечузетс при слідуючих виборах до сенату. Буде 4 кандидатів. Щоби ратувати партію, хочуть поставити кандидатом на сенатора бувшого президента Кулиджа.

ТЯЖКО ПОКАЛІЧЕНИЙ ЧЛЕН СОЮЗА.

Член бр. св. о. Миколая, від. 174 У. Н. С., Андрій Косяк, зістав тяжко покалічений при роботі в „Едісон Лайм Стон Компані". Підчас роботи на нього звалився величезний камінь, котрий відтяв йому обидві ноги. Тепер А. Косяк знаходиться в шпиталі в Істон, Па., де бореться зі смертю.

З ГЕТЬМАНЩИНИ ДО НАЦІОНАЛІЗМУ.

Перемишльська ґазета „Український Голос", що ввесь час твердо стояла на становищу підтримки „гетьмана" Скоропадського, не змогла далі утриматися в Галичині, бо не знаходила собі передплатників. Тепер ґазету переняли на себе нові люде, які належать до ґрупи українських націоналістів. У першім числі нова редакція заявляє в передовиці: „Найдалі йдучим політичним висловом цього вірування в державнотворчу силу національного принципу є якраз націоналізм, отже практичне здійснення цього принципу в реальнім життю".

СВЯЧЕННЯ НОВОГО ЕПИСКОПА Й НАРАДИ ГРЕКО-КАТ. ЕПИСКОПАТУ.

В неділю, 20 жовтня, відбулося в українській церкві св. Юрія в Римі свячення на епископа-суфрагана о. д-ра Івана Бучка. В понеділок почалися наради всіх греко-католицьких епископів цілого світа. Нарадами провадить митрополит Андрей. На конференцію зїхалося 11 епископів, в тому 8 Українців.

ВЛОМ ДО ОКРУЖНОГО СОЮЗУ В КОЛОМИЇ.

До Окружного Союзу в Коломиї вломилися злодії і розбили касу. Влом цей їм не вдався, бо захопили всього 20 зол. дрібними, тому що під цю пору в касі більшої готівки не було. Окружний Союз в Коломиї був асекурований у „Дністрі" від влому, так, що ця шкода буде повернена.

КООПЕРАТИВНЕ СВЯТО В ПІДБУЖІ.

Заходом Дрогобицького П. С. К. влаштовано дня 22. жовтня ц. р. в Підбужі, повіт Дрогобич, велике кооперативне свято. Свято почалося соборною Службою Божою в парохіяльній церкві. Після богослужения уставилось чисельно зібране громадянство Підбужанщани в карні ряди і рушило походом в напрямі Складниці П. С. К. в Підбужі. Багато поваги і мальовничости додавала походові кінна бандерія, зложена з 80 їздців з національними прапорами.

На закінчення свята народ почав співати народній гимн, але місцева поліція на приказ присутного на святі комісаря староства перервала спів заявою, що дрогобицьке староство не дозволяє співати „Ще не вмерла Україна".

Вечером мала відбутися вистава „Влудні огники" в громадськім будинку. Саля була заповнена, артисти приїхали з Дрогобича, однак вистава не відбулася тому, що місцева польська організація стшелецка перешкодила і не допустила до вистави.

ЗАМІСЦЬ КОРШМИ ПРОСВІТА.

В селі Сугрова, бобрецького повіту, в Галичині, в ночі розвалено коршму Жида-арендаря, що стояла на громадському ґрунті. Стративши всі надії леґальним шляхом позбутися коршми в селі та здобути в громадські руки місце, ґрупа Українців цим способом примусила Жида замкнути коршму й вибратися з села. Тепер на тім ґрунті починають будувати дім Просвіти, який дуже потрібний у селі Сугрові.

НА ДОПОМОГУ ЗАКАРПАТТЮ.

Тернопільський П. С. К. в своїм черговім обіжнику до кооператив підніс дуже важну справу — допомогу нашої кооперації нашим браттям на Закарпаттю в Ужгороді до викінчення „Народнього Дому". Між иншим пишеться в обіжнику так: „В тяжких обставинах бореться наш нарід на Закарпаттю за своє національне та культурне життя. Свідомі громадяне взялися і там за культурну працю. Але населення там ще бідніше як у нашому краю. Тому цим закликаємо, щоби наші всі кооперативи дали свою скромну допомогу нашим браттям і вислали негайно свої лепти для Ужгороду до Ревізійного Союзу у Львові".

БАНДИТИ ГУЛЯЮТЬ ПО НАШИХ СЕЛАХ.

Від довшого часу, бо ще від торічної осени гуляють в селі Монастирку під Бродами якісь бандити та грабують по господарях, що їм в руки попаде. Дня 25-го жовтня в ночі напали вони на кооперативу, вибили вікно, виважили залізною штабою віконницю, та завдяки господині дому Анні Ґудз, яка наробила крику, вони вспіли захопити лише одно пуделко ґалянтерії вартости 10 зол. Бандити були замасковані, а один був з великим колом на плечах. Справці, яким не вдалося зрабувати бідну кооперативу, яка й так ледви клигає через спекулянтів і бунтівників, що напосілися й хотять її знищити, напали тої самої ночі на господаря Андрія Зубаня, члена кооперативи, забираючи йому всю одіж вартости 300 зол., та на Анну Хижу, де захопили дві свині, і на Петра Мельничука, де взяли одну свиню. Все те награбоване навантажили на фіру і пігнали в сторону Бродів, так що й слід по них застиг.

ПРИЯТЕЛЬ ЧОЛОВІКА.

В селі Льореи над рікою Сеною у Франції купалися діти в місці, де ріка не дуже то глибока. Одна дитина відійшла трохи від своїх товаришів, попала в глибину і почала топитися. На березі не було нікого зі старших, а діти боялися йти ратувати й тільки плакали. Плач дітей збудив Амора, собаку, що спала на березі ріки. Собака скочила в воду й виратувала дитину. Тоді щойно надбігли старші й привели дитину до притомности. Амор не дуже пишався своїм вчинком. От просто залишив дітвору й пішов дальше спати. Але йому не дали вже спати. Прийшли батьки дитини, опісля прийшли й фотографи. Він став славним на цілу Францію.

БОЖЕВІЛЬНИЙ ГОДИННИКАР.

У Варшаві збожеволів годинникар Антін Станилевич та хотів застрілити свого 4-літнього сина. Мати встигла оборонити сина і втікла з ним на вулицю й покликала поліцію. Тоді божевільний годинникар почав стріляти до поліції крізь вікна і двері. Покликано пожежну сторожу, яка облила божевільного з пожежної сикавки, що його успокоїло і приневолило віддати зброю в руки поліції. Тоді його відвезено до заведення для божевільних.

ШАЛЯПІН ВТРАТИВ ГОЛОС.

Відомий співак всесвітньої слави, Шаляпін, занедужав важко на горло в Лондоні й лічиться в одній з місцевих клінік. Лікарі побоюються, що по виліченню недуги Шаляпін втратить свій голос.

АРЕШТУВАЛИ КНЯГИНЮ ЗА ВЕЛИКІ ОБМАНСТВА.

У Львові арештовано 65-літню княгиню Еліну Пузиніну за ріжні обманства. Вона на векслі понабирала в купців богато товару і векслів не викупила. Крім того пофальшувала кілька векслів на більші квоти, підписуючи инші особи без їх згоди. Їй у тім помагав один ґраф. Сама княгиня не має грошей і страти не можна буде покрити.

РУМУНСЬКА НАФТА ГОРИТЬ ДАЛЬШЕ.

Вже від кількох місяців шаліє великанський пожар нафти в румунськім копальнянім місті Морени. Всякі старання вгасити пожар остались без успіху. Тепер спровадили з Америки спеціяльні машини і ними будуть пробувати згасити пожар.

ТРАГЕДІЯ РОДИННИХ НЕЗГОДИН.

В Тарнові розігралася родинна трагедія, якої причиною були родинні незгодини. Болеслав Бещад, залізничий машиніст, вистрілом з револьверу вбив свойого 62-літнього тестя Франца Скорупу. Вбивства цього довершив за порозумінням своєї жінки, а дочки вбитого. Справник з жінкою зголосилися самі на поліцію.

ВИКИДАЮТЬ ПЛАСТУНІВ.

Нова Рада Ставропигійського Інституту у Львові виповіла льокаль, зложений з кількох кімнат, Українському Краєвому Т-ву охорони дітей і опіки над молодю, яке примістило в тому льокалі домівку для пластунів. Як відомо, пластова домівка в будинку Ставропигії міститься ще з часу війни і щойно теперішня управа Ставропигійського Інституту хоче викинути пластову молодь на брук. Справа опинилася тепер у Варшаві, бо Т-во охорони дітей і опіки над молодю зробило відклик до найвищого суду. — Одночасно з тим виповіджено з 1. січнем 1930 р. також льокаль Українському Педагогічному Т-ву („Рідній Школі"), в якому міститься його книгарня.

БОЛЬШЕВИКИ НЕ ЗАДОВОЛЕНІ УПІМНЕННЯМ АМЕРИКИ

РАДЯНСЬКИЙ УРЯД ЗАЯВЛЯЄ, ЩО УПІМНЕННЯ АМЕРИКИ ПРО ПАКТ КЕЛОҐА ВІН УВАЖАЄ НЕПРИЯЗНИМ АКТОМ. РОСІЯ САМА ПОРОЗУМІЄТЬСЯ З КИТАЄМ.

МОСКВА (СССР), 4. грудня. — У відповідь на ноту французького амбасадора, який нагадав Росії в імени Америки, Франції та деяких инших держав, котрі підписали пакт Келоґа, про необхідність дотримуватися засади полагодження міжнародніх непорозумінь способом договору, а не війни, комісар закордонних справ відповів, що вважає втручення сторонніх держав у китайсько-російський конфлікт неприязним актом. Особливо дивується комісар, як може Америка давати свої поради радянському урядови, з яким вона не має жадного контакту.

Нарешті радянський уряд заявляє, що особливо тепер, коли почалися безпосередні переговори між Китаєм і Росією, втручання сторонніх держав небажане й не може бути приняте як акт приязні. Взагалі манджурський конфлікт може бути розвязаний лише безпосередніми переговорами між Китаєм і радянським урядом, які тепер почалися.

ПОРОЗУМІННЯ МІЖ РОСІЄЮ І КИТАЄМ.

АНҐЛІЙСЬКІ КОРЕСПОНДЕНТИ ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПРО ПОРОЗУМІННЯ, А ЯПОНСЬКІ СПРОСТОВУЮТЬ.

ЛОНДОН (Анґія), 4. грудня. — Райтеровська телеграфічна агенция повідомляє, що в Нікольсько-Усурійському досягнено порозуміння між китайськими та російськими уповноваженими в справі конфлікту ізза Східно-Китайської залізниці. Порозуміння сталося на підставі відновлення договору 1924 року між Китаєм та Росією в справі спільного управління Східно-Китайською залізницею.

На вимогу большевиків вищі китайські залізничі урядники, яких большевики вважають винними в започаткованню конфлікту, мають бути замінені иншими. Російські старі вищі залізничі урядники, котрих Китайці вислали з Манджурії, мають повернутися на свої старі становища. З цього виходить, що всі вимоги Росії Китай задовольнив.

ТОКІО (Японія), 4. грудня. — Японська телеґрафічна аґенція повідомляє, що китайська делеґація, яка їхала для переговорів з большевиками до Хабаровська, відкликана ґубернатором Манджурії Чанг-Хсю-Ліангом і тому переговорів з большевиками не було.

В КИТАЙСЬКОМУ КІТЛІ.

КИПИТЬ ДАЛІ. КОЛИ УРЯД ВГАМУЄ ОДНЕ ПОВСТАННЯ, ТО НЕГАЙНО ВИБУХАЄ НОВЕ.

ШАНҐАЙ (Китай), 4. грудня. — Біля самої столиці націоналістичного уряду Китаю, Нанкіна, несподівано вибухло нове повстання. 20,000 урядового війська, котре мало виступити проти повстанців, збунтувалося й загрозило захопленням столиці в свої руки.

Пізніше повідомлено, що урядови пощастило й це чергове повстання вгамувати. Сильні повстанські війська наступають на Кантон, якого вперто боронять війська Кай Шека. На инших повстанських фронтах бої притихли.

ОБМІНЮЮТЬСЯ ПОСЛАМИ.

МОСКВА (СССР), 4. грудня. — Скоро приїздить до Анґлії радянський посол Сокольников. Йому на помічника призначено бувшого посла до Варшави, Богомолова.

Сер Есмонд Овей, котрого призначено англійським амбасадором до Москви, також скоро виїздить на місце свого призначення. В Москві англійська амбасада буде міститися в готелю „Савой", або в домі цукроварного короля Харитоненка, якого тепер большевики вживають для приняття в ньому чужоземних почесних гостей.

СТРАХ ПЕРЕД СОЦІЯЛІЗАЦІЄЮ.

ЛОНДОН (Анґлія), 4. грудня. — Відомости, що робітниче правительство Анґлії задумує перевести соціялізацію всіх засобів транспорту публичного користування в Лондоні, привели до значного спаду ріжних шерів на лондонській біржі. Особливо впали шери лондонського собвею.

РОЗВІНЧАНИЙ ГЕРОЙ.

МАДРИД (Еспанія), 4 грудня. — Відомий еспанський летун Франко має бути цілковито звільнений з лісти еспанських військових летунів. Йому ставиться у вину те, що в своїй книжці поробив неслушні закиди еспанській диктатурі в справі непорозуміння між ним і владою підчас приготовання останнього його транс-атлянтійського лету.

В Мадриді говорять, що Франко, вибираючись летіти через океан, запевняв, що летить літаком, зробленим виключно в Еспанії, а в той час нишком замінив еспанський мотор італійським. Таксамо говорять, що змушений осісти на океані ізза зіпсуття мотору, він кілька днів не давав про себе відомости по радіо, чекаючи, поки навколо його імени сплетуть авреол героя.

АНҐЛІЯ ВИННА В ПАЛЕСТИНСЬКИХ ПОДІЯХ.

БО ВОНА НЕ ВИКОНАЛА СВОЇХ ОБІЦЯНОК СУПРОТИ АРАБІВ. ТАК ГОВОРЯТЬ АРАБИ.

ЄРУСАЛИМ (Палестина), 4 грудня. — Голова Арабів магомедан, Великий Муфтій, представив ідентичний лист бувшого англійського міністра справ закордонних, Балфура, в якому говориться, що обіцянка англійського полковника Лоренца допомогти Арабам створити свою незалежну державу буде Англією виконана.

Як відомо, підчас Великої Війни Лоренц закликав Арабів до революції проти Туреччини й коли Араби розпочали боротьбу з Турками, їм приобіцяли визнання незалежности їх держави. Цього й досі не зроблено, а тому арабські лідери вважають Англію винною в кривавих палестинських подіях.

„SVOBODA" (LIBERTY).
FOUNDFD 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7,00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОМУНІСТИ Й ЮНІЇ

На послідній конвенції кравецької юнії „Інтернешенел Лейдіс Ґармент Воркерс Юніон" у Клівленді, в стейті Огайо, виконавчий комітет предложив звіт, в якому заявляється публично й відкрито, що вплив комуністів у кравецькій юнії зведений нині нарешті до зера. Девятьдесять девять процентів кравців, говорить заява, позбулося зовсім скрайних примар.

Сього рода публична заява викликала відразу широкий інтерес у рядах зорганізованих робітників Америки. Зацікавлення се тим більше тому, що кравецький промисел майже виключно опанований Жидами та до того ще Жидами радикальними, бо тими, що вийшли зпід панування російського царату. Кравецькі юнії через те вважалися за твердиню большевизму. Заява юнії про зломанне большевизму в жидівських кравецьких юніях се немала новина для робітничих юній Америки.

Ще цікавіший від сього висліду був самий процес большевицьких уплинів у кравецьких юніях. Був час, у 1926. році, коли ліве, себто комуністичне, крило юнії довело до піврічного страйку кравців. Сей страйк покінчився однак невдачею, як се згори знали більше помірковані круги юнії. Зі страйку лишилася одна памятка: довг у сумі міліона й чверть долярів, які нині юнія мусить покрити. Кілько міліонів стратили робітники у своїй робітничій заплаті, сього юнія не рахує. Сей страйк мало не покінчився смертю самої юнії. Се все були наслідки большевицької політики в юніях. В подібний спосіб політикували комуністи в других юніях, де вони мали впливи, приміром у кушнірськім промислі. Комуністична політика в юнії полягає на тому, що юнія домагається певних виразно означених уступств від підприємців не на те, щоби їх добути, але висуває домагання тільки на те, щоби вийти на боротьбу та боротьбою довести до піднесення клясової свідомости. Клясова свідомість та клясова боротьба для комуністів перша справа. Як се можна осягнути дорогою невдачного страйку, вони не вагаються такий страйк спровокувати. Міліонові втрати для каси юнії для них пусте. Муки робітників у страйку для них маловажна справа. Коли й юнія впаде через такий страйк, вони тим так журяться, як кобила, коли віз переверне. Коли юнія не йде на таку авантуричу політику, вони її розбивають.

Та робітники не думають про клясову боротьбу, а про життя. Для них клясова боротьба не ціль життя, а средство. Коли з боротьби виходить тільки лихо, втрата й деморалізація, вони боротьби не хочуть. І робітники покидають тих скрайних лідерів, що під командою Москви вмотують робітників раз по разу в нові „клясові авантури". Через те й комуністичний вплив у юніях стопився як сніг на весняному сонці.

Б. Дніпрянський.

ПРОБЛЄМА СТАЛОГО МИРУ НА СХОДІ ЕВРОПИ ТА УКРАЇНА

І. Сучасний імперіялізм та ілюзії загального миру.

Тимчасом Европа поволі переконується і звикає з думкою, що українська проблєма нині набірає все більшого значіння, що боротьба української нації за свою державність все більше висувається на перший плян, що **питання европейського замирення без вирішення української справи збудовано на піску.** Цим не маємо наміру ствердживати, що в Европі та цілому світі нема инших вульканів, які загрожують вибухом жахливої різанини поміж тими чи иншими державами. Ні, їх досить, про що дуже виразно свідчить російсько-китайський конфлікт, а тому якраз всі держави, не зважаючи на балаканину про мир та роззброєння, утримують великі армії та фльоту. Ще недавно наробила стільки ґаласу та викликала таке напруження в міжнародних відносинах відома військова угода Бріяна-Чемберлена. Пакт Келоґа вже нині втратив своє значіння та довіря навіть у тих колах, які ними так захоплювались. Крум того Франція тримається спілки з малою Антантою (Чехословаччина, Румунія та Югославія) та з Польщею звичайно не тому, що вірить у замирення в Европі, а навпаки, тому, що предбачає нові чвари та конфлікти, які можуть загрозити інтересам Франції або її спільникам.

Таксамо Польща та Румунія заключили військовий союз й узброюються безперестанно тому, що тремтять за свої східні кордони, бо переконані, що в будуччині їм доведеться силою зброї обороняти своє панування над окупованими теренами. І мають рацію, бо якраз **на Сході Европи ситуація дуже далека від стабілізації.** Майбутня війна на Сході Европи таки відбудеться й то переважно на українських землях і міліони українського населення будуть примущені брати в ній участь. Отже саме тому **українським патріотам ніяк не личить бути пацифістами та гратися в ілюзії миру.** Українська нація, поки вона не виборола собі самостійної та соборної державности, ніяким чином не повинна присипляти свою потенціональну енерґію мріями про загальне замирення, бо це було б для неї майже самогубством! Навпаки, українська нація **має в міру можливости готуватися до боротьби за свою незалежність,** щоб у слушний час розвинути як найенерґічнішу акцію та використати майбутній збройний конфлікт для здобуття своєї незалежности. Бо не треба забувати, що коляб українська нація ухилилась від участи у військових подіях на Сході Европи, то її ролю можуть перейняти на себе певні російські кола з метою реставрації колишньої Росії, а тоді українські терени однаково зазнають жахливої руїни і міліони українських селян та робітників будуть проливати свою кров, хочби й примусово, на користь ворогів своєї державности. Українські патріоти, оскільки вони не втратили віри в кращу будучність української нації, повинні бути сміливими активістами, а не прислухатись до голосу усяких сирен про загальний мир. Нема сумніву, що деяким державним націям сучасне статус кво в Европі є дуже бажаним, а тому вони і являються горячими приклонниками замирення. Проте ми повинні шляхом певної пропаґанди та аґітації переконати цілий світ, що **наша боротьба за власну незалежну державність є цілком справедливою справою, що вона гармонізує з найвищими ідеалами людства, що без остаточного розвязання якраз української проблєми на Сході Европи неможливо досягнути сталого миру, а навпаки, чвари та конфлікти відбуватимуться там ще довгий час.** Отже ми повинні твердо рахуватися з цілком реальною небезпекою війни на Сході Европи, яка може вибухнути навіть без нашої волі, а тому для успіху боротьби за українську самостійну та соборну державність дуже важливо, щоби **світова суспільна думка усіх таборів ставилася прихильно до наших змагань і принайменше морально підтримувала нашу визвольну боротьбу,** бо, як свідчить історія, така підтримка не менше важить, а може і більше ніж реальна матеріяльна допомога.

Цебто справжні українські патріоти повинні подбати, щоб не тільки чужа диплhouматія, чи певні вузькі кола політичних діячів, нарешті зрозуміли значіння української проблеми для миру та переконалися, що вона нині в Европі є найбільшою національною проблємою, якої ще не розвязано, а також, щоб **широкі маси чужих народів теж визнали справедливість українських змагань** та в міру можливости підтримали нас в боротьбі проти тих імперіялістичних чинників, які століттями пригноблювали та виснажували українську націю та ще й нині роблять усякі заходи, щоб не втратити свого панування на українських землях. Хай цілий світ довідається, що **на Сході Европи сталого миру не буде, поки українська нація стогне під чоботом імперіялізму,** цебто поки вона не здобуде собі суверенної соборної держави.

(Кінець).

НА ТЕМИ ДНЯ

НЕМА ВІДВАГИ ПРАВДУ СКАЗАТИ.

Нюйорські большевицькі прихвостні в своїй комуністичній рептильці „Щоденні Вісти" всіма силами стараються заховати від своїх читачів, що арештований їхніми московськими хлібодавцями Сергій Євфремов є дійсним академіком, а не бувшим. Таксамо про відомого українського лівого соціял-демократа Володимира Чехівського пишуть як про „епископа", або про „батюшку", знаючи добре, що він жадного духовного стану не посідає. Цим большевицькі скрипопери хочуть затерти правду перед своїми читачами й підготовити їх до спокійного приняття засуду двох найчільніших діячів українського поступового та соціялістичного руху, які працювали на ниві українській народній ще тоді, коли більшість скрипоперів зі „Щоденних Вістей" або ще без штанців бігали, або співали „Боже буди покровитель" та висловлювали покірність „руського народу" цісареви австрійському.

Сергій Єфремов, відомий український публіцист, який у тяжкі царські часи не вагався боротися одинокою своєю зброєю, пером, проти царських утисків взагалі та проти поневолення українського народу Москвою. На полі української культури його праці убезсмертнили імя Єфремова на віки вічні. Неодин з теперішних комуністичних підбрехачів, що називають себе ще й „Українцями", лише з його історії українського письменства довідався про українську літературу, а може й зрозумів, що український нарід це не „вірнопіддані Русини чи Малороси" цісаря й царя.

Тепер жовтодзюбі, скороспілі „Українці" Сергія Єфремова називають бувшим академіком, хоч він не виключений з числа членів Академії Наук, не зважаючи на всі домагання й старання тих большевицьких підбрехачів, котрих в Академію післала комуністична партія для розкладу Академії Наук. Не посміла Академія виключити зі свого складу основоположника й орґанізатора Академії Наук, бо заслуг його перед українським народом та перед самою Академією жадним виключенням не можна затерти й не можна фактичного фундатора Академії позбавити імени академіка. Це можуть лише зробити червоноті письмаки зі „Щоденних Вістей".

Таксамо й Володимир Чехівський відомий зі своєї революційної діяльности ще за довго до революції, й тепер жадного священичого стану не має та залишається й далі переконаним соціялістом. Пішов же працювати на полі відродження української національної православної церкви длятого, щоби повалити й вимести з України остаточно дух цареславної, чорносотенної російської церкви. Працює він як звичайний член Церковної Ради Української Православної Автокефальної Церкви та слідкує за тим, щоб українська церква стояла на сторожі інтересів українського народу та щоби боролася за розкріпощення духа українських широких народніх мас. Вся його праця просякнута високою ідеєю служення найменшому, покривдженому братові та боротьбою проти панування в церкві власти темноти та проти панування в ній „князів церкви".

Він являється великим українським церковним реформатором, вносячи в церкву дух народній, ставлячи церкву на служення поневоленим масам народу, а не пануючій клясі чи пастирів. Він працює в церкві тому, що знає, що церква є величезний чинник в життю всіх народів і всіх часів. Навіть московські большевики це знають і стараються зруйнувати церкву, але своїми неумілими й непотрібними заходами творять мучеників цареславної церкви та породжують тисячі нових релігійних, часто бузувірних сект, які остаточно вбивають, а не підносять духа українського народу.

І ось тепер большевицькі чекісти-скрипопери, не маючи відваги сказати прямо, що їх московські „таваріщі" тепер готуються розстріляти тих, що все своє життя служили й тепер служать на полі культурного й духового відродження українського народу, вигадують ріжні небилиці й хочуть в очах навіть своїх читачів підорвати авторітет та значіння цих жертв московської окупації України. Але жадна латка, яку комуністи хочуть причепити С. Єфремову та В. Чеховському, не зможе закрити правди перед українським народом, що **Москва, ведучи жорстоку боротьбу по знищенню економічної міці й незалежности українського народу, тепер роспочинає також кріваву й шалену боротьбу на полі культурному та науковому. Москві треба знищити остаточно всі ознаки окремішности й незалежности українського народу від „північного його брата".** Але чого царська Росія не доконала за 300 років, того большевицька Росія також не доконає, бо не буде мати так багато часу, як його мали слуги царату.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 12 листопада 1929 р. помер член товариства „Запорожська Січ", від. 234 У. Н. Союза в Елизабетпорт, Н. Дж., Панько Пилат, родом з села Дегова, повіту Рогатин. Покійний вступив до товариства і до У. Н. Союза дня 15 січня 1910 р.

Близько 20 років належав до своєї рідної орґанізації. Помер у віці 57 років по річній недузі. Небіжчик лишив жену й четверо дітей. Похорон відбувся в пятницю, дня 15 листопада 1929 р., при співучасти всіх членів товариства, котрі відпровадили тлінні останки на вічний спочинок.

Покійний Панько був спокійний чоловік, що не зробив у своїм життю нікому жадної прикрости.

Нехай чужа земля стане йому пером.

К. Пілат, секретар.

Святослав Лакуста.

„ГЕТЬ, ЗРАДНИКУ!"

(За А. Курдидиком).

Вже далі дві й пів тисячі літ минуло, як діялося те, що хочу розказати.

Давно воно діялося, та все таки зберіглося до наших часів, бо записали цю подію старинні письменники і зберігли її від забуття.

На півдні Европи, там, де й тепер знаходиться грецька держава, було в тих давних часах кілька менших грецьких володарств. Найбільшими зпоміж цих держав були Спарта й Атени.

Нераз воювали обі ці держави поміж собою і ця незгода довела до того, що ціла Греція підпала під чуже ярмо і довгі століття стогнала в неволі.

Та не все жили ці держави в незгоді і той час, коли всі грецькі держави лучилися разом, належить до найсвітліших днів у грецькій історії.

Так було і в часі перських воєн.

Ізза того, що мала атенська держава посміла взяти в оборону малоазійських Греків, що були під перським ярмом, вирушили Перси з величезною армією проти Атенців, щоби змести з лиця землі цих непокірних бунтівників. Перси навіть не думали, що малочисельне військо Атенців зважиться виступити проти них до бою.

Та не так вийшло, як думали собі Перси. Всі Атенці, а також і їх сусіди, зібрали малу вправді армію, в десятеро меншу від перської, та зате кожний грецький жовнір знав, за що йому треба боротися. Воля вітчини була тою силою, що додавала кожному грецькому жовняреві завзяття. Або жити на волі, або животіти в перськім ярмі! Хто тільки мав силу взяти в руки лук і копіє, ставав у ряди борців за волю дорогої вітчини.

Один тільки Хієрон убоявся великої скількости ворогів, не став в ряди оборонців рідної країни, а скрився перед неприятелем.

До бою прийшло під Маратоном. Грецьке військо побило в десять раз більшу армію Персів і освободило рідний край від лютого ворога. Як льви боролися Греки і після завзятого бою вернули як герої з поля битви.

Тих, що полягли на полі слави, не оплакував ніхто, бож смерть в обороні рідного краю це найкраща і найчесніша смерть. Похоронили їх з великими почестями, а їх свояки гордилися своїми лицарями, що зложили все, що мали найцінніше, а іменно своє життя, на жертвеннику вітчини.

Вся Греція раділа цею геройською побідою. Після побідних торжеств поплило життя своїм звичайним руслом. Кожний взявся за своє діло і глядів безжурно в будуччину в свобідній вітчині.

А був у Греції з давен-давна звичай, що кожного четвертого року відбувалися в місті Олімпії всенародні ігрища. Зі всіх країн, островів, міст і сіл, де тільки лунала грецька мова, сходилися Греки до Олімпії на ті торжества.

На тих ігрищах виставляли драматичні письменники свої твори, поети читали свої поезії, співаки написувалися своїми піснями, а музики своєю грою на ріжних інструментах.

Крім того змагалися борці, хто з них сильніший, хто дальше стрілить з лука до мети, хто дальше кине копієм або диском, таким кружком, що летів далеко відповідно до вправи тих, що змагалися. Кожний побідник у поодиноких родах ігрищ діставав як нагороду лавровий вінець, що приносив велику честь не тільки самому побідникові, але й його рідному містові, чи там селові.

В рік після бою під Маратоном були також такі ігрища в Олімпії. По всіх грецьких землях звіщали окличники мешканцям, щоби взяли участь у тих національних торжествах.

І з усіх усюдів спішили численні лави Греків, одні, щоб послухати творів народних співців і поетів та приглянутися змаганням славних борців, другі, щоби взяти участь в тих пописах і здобути лавровий вінець, який приніс би славу не тільки їм самим, але й їх рідній місцевости.

Всі Греки, що жили розсипані майже по всіх країнах над Середним і Чорним морем, почувалися в Олімпії одним народом, членами одної грецької сімї.

Довкруги великої площі зносилися кругом підвищені місця, де засідали глядачі, а на площу виступали ряди співців, поетів і борців. На середині площі була трибуна, де засідали судді, що признавали лаврові вінці побідникам у змаганнях.

Вже всі місця заняли глядачі і на площі появилися ряди тих, що мали змагатися за лавровий вінець.

Гучними оплесками й окриками повитали їх зібрані Греки, бож це був цвіт грецької нації. Це були самі вибранці народу, що приносили грецькій країні славу й обороняли її, вразі потреби, перед ворогом. Тут було богато борців зпід Маратону, котрі відперли перську навалу, яка грозила залляти всі грецькі землі.

Оплескам і гучним окликам не було кінця.

Та нараз затихли всі оплески, чола глядачів захмарились і німа тишина опанувала лави глядачів.

Та не довго тревала ця тишина.

Мов буря-хуртовина пронеслався поміж ряди глядачів і заревіли оклики:

— Геть, зраднику!

Тисячі рук постискалися в кулаки і на площу змагань летіли з усіх рядів повні обурення крики:

— Дезертир у війні з Персами в рядах тих, що змагаються в Олімпії!

Хієрон, що струсив у бою під Маратоном, посмів тут виступити!

— Ганьба негідникові!

— Як він посмів стати в ряди тих, що хочуть дістати лавровий вінець?!

— Він негідний бути між тими, що змагаються за найвищу почесть, яку дає рідний край!

— Дезертир з бою в обороні вітчини!

— Геть відсіля, падлюко!

— Геть, зраднику!

Мов град падали з усіх сторін оклики негодовання на підлого боягуза, що покинув рідний край у небезпеці й утік перед ворогом.

Та на цім ще не кінець.

З лав глядачів почали вискакувати поодинокі глядачі, щоб росправитись на місці з негідним зрадником.

Та спинив їх знак суддів, що не хотіли допустити до того, щоб це святе місце для всіх Греків осквернила кров зрадника.

Грізно піднялися судді зі своїх місць. Лиця їх були строгі й повні обурення. Один з них звернувся до Хієрона грізно, мов громом кидав:

— Хієроне. Невжеж ти відважився сягнути по славу Греції? Невжеж ти посмів стати в ряди найкращих борців грецьких, в ряди цвіту грецького народу? Невжеж ти, негіднику, зважився посягнути за лавровим вінцем, що є найбільшою славою для Греків, ти, що втік з поля бою і лишив ворогові отверту дорогу?! Забирайся геть з Олімпії, бо на тобі тяжить тавро зрадника! Ти проклятий і тобі нема місця там, де між Греками йдуть змагання за честь, за славу!

З такою погордою, з таким негодованням і призирством відносилися Греки ще перед дві тисячі пятьсот роками до тих горожан, котрі не ставали в ряди борців за рідний край!

Коли воно буде так і в нас?!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

АНСОНІЯ, КОНН.

Народний Зїзд Українців стейту Конетикат.

(Про цей зїзд надіслано нам дуже совісно оброблений звіт, який одначе такий обширний, що його в цілости не можливо умістити. — Ред.).

В неділю, дня 3 листопада, відбувся в місті Ансонії, в Либерти Гол., **Стейтовий Зїзд Українців стейту Конетикат.** Про зїзд цей була вже мова у „Свободі" і, як відомо, був він покликаний тимчасовим комітетом, котрий був покликаний місцевим центральним комітетом українських організацій в Ансонії.

Гр. В. Калина, предсідатель тимчасового комітету, привитав делеґатів і гостей. Гром. Калину вибрано до переправадження нарад, а на секретарів покликано громадян Ол. Мерещака з Ансонії і Михайла Довгого з Ню Гейвен, Конн.

На зїзд приїхало 52 делеґатів, котрі заступали три центральні комітети (Ансонія, Ню Гейвен і Бріджпорт, Конн., і 30 організацій, а 26 делеґатів зголошених не явились. Гостей явилось около пятьдесять осіб, які мали голос дорадчий.

Від імени тимчасового комітету здав звіт гр. Ол. Мерещак. Справоздавець підніс між иншим таке: „Думка створити стейтову організацію не є нова. Вона вже у нас товчеться чотири роки, а виринула головно тоді, коли то нашу славну а бідну Гуцульщину навістила страшна повінь. Остаточно поручено нам пятьом занятись цею справою. Ми не робили сього задля якихсь власних амбіцій. Нас кликав до того народний обовязок і любов до нашого поневоленого народу.

Праця наша була нелегка. Ми не мали навіть адрес під руками, котрі можна було використати в нашій праці. Ми їхали з одного до другого міста через три місяці і просили добрих людей, щоби нам помогли. І тут зазначуємо, що добрі люди нам помагали, а навіть дуже були раді, щоби така організація повстала, і то як найскорше. І се нам додавало охоти. Ми не звертали уваги на всі перешкоди, котрих нам не жалували наші вороги. Нас кликали до праці наші нещасні інваліди, котрі коротають своє нужденне життя на рідній, не своїй землі в лабетах наших непрошених опікунів, як рівнож голос розпуки нашого народу. І тому то ми не упали на дусі, але дійшли до нашої мети. А що наша праця не пішла на марне, то видимо нині всі. І коли би вас не боліло серце так само як і нас, і коли би вам сі справи були байдужі, ви певно нині, ще в таку непогоду, булиб не приїхали. Ви, делеґати, маєте рішити, чи треба нам стейтової організації, чи ні! Зазначую, що ми не думали і не думаємо творити якоїсь осібної партії, бо в нас вже і так сварні досить; ми хочемо праці і то активної, для нас самих тут в Америці, як рівнож хочемо дати поміч нашому поневоленому народови. Може ми зачали наші наради в ту щасливу хвилю, що за нами підуть инші стейти в Злучених Державах".

По короткій дискусії над справозданнем ухвалено одноголосно, щоби стейтову організацію заснувати.

Приступлено до дальшої точки нарад: „Справа горожанських організацій". Реферував гр. Ол. Мерещак. А підніс таке:

„Нашим головним завданням є тепер постаратись, щоби в кождій місцевости в нашім стейті, де тільки живуть наші Українці горожани, заснувати Горожанські Клюби. Ми певно вже погодились з нашою судьбою, доживати свого віку в прибраній нами вітчині — Америці. І от тому, коли ми вже є горожанами сеї країни, то ми повинні брати участь в публичному життю. А що ми не можемо, чи не могли брати участи до сего часу, то се було тільки тому, що ми, американські горожани, були незорґанізовані. Ми мусимо з часом постаратись о те, щоби ми мали своїх заступників не тільки в міських урядах, але й у стейтових, а навіть у державних.

Ми мусимо більше звернути уваги на виховання наших дітей, подбати про відповідні українські школи. Ми не хочемо диктувати, яку хто партію має попирати. Хай кожда місцевість поступає після своїх обставин. Ми повинні вступати до американських організацій, хто лише може, й познакомитися з їх життям, і що знайдемо корисного, ввести це в наші орґанізації. У Вашинґтоні задумують ухвалити закон, щоби не-горожан вислати там, звідки прищади. А що тоді буде, коли би такий закон справді увійшов в життя? Нашим обовязком є пояснити це нашим іміґрантам. Коли зорґанізуємо горожанські клюби, тоді будемо радитись, котру партію підпирати. Покищо орґанізуймо горожан і то найскорше".

Про „Справу допомоги рідному краєви" реферував гр. В. Кедровський з Ню Йорку. Бесідник пояснив зібраним, як і яку поміч треба дати рідному краєви. Говорив, що треба помагати всім: Рідній Школі, Інвалідам, науковим інституціям, кооперативам і Військовій Орґанізації, треба далі помагати будувати народні і робітничі доми.

Другий з ряду говорив гр. А. Кість з Ню Йорку про життя нашої іміґрації, котра живе порозкидана по Европі. Найбільше наших іміґрантів, говорив гром. Кість, живе тепер в Чехословаччині, де всі вони працюють для України на полі культурнім і науковім. Найбільшої заслуги положила на полі науковім Господарська Академія в Подебрадах, котра видала великі томи наукових підручників для середних і високих шкіл, з яких богато книжок закупив уряд Радянської України для наукових інституцій на Україні.

Обох бесідників нагороджено бурею оплесків. По довшій дискусії над рефератом, в котрій забирали голос майже всі делеґати, як рівнож і гості, перейшов одноголосно внесок, щоби давати поміч рідному краєви аж до повного його визволення з неволі.

Опісля відчитав гр. Ол. Мерещак проект статута. Вибрано статутову комісію з пятьох членів, котрі мають зїхатись до Ню Йорку, і статут переглянути й обробити, щоби предложити його на найближчім зїзді загального комітету. До статутової комісії увійшли: М. Саламандра, С. Корівчак, Г. Стасишин, Д. Чернявський і Ол. Мерещак.

В справі перепису Українців в Америці реферував гр. В. Вавро, котрий сказав, що сею справою займається „Ліґа Визволення України" в Шикаґо. Тому радить, щоби кожда місцевість подбала про се, щоби написати до згаданої Ліґи по формулярі, а одержавши їх, виповнити.

Опісля приступлено до вибору уряду, до котрого увійшли як слідує:

К. Марущак з Ню Гавен, предсідатель (R. F. Box 49 Plajnfield Ave., West Haven, Conn.);

Н. Хабінець з Ню Гавен, заступник;

М. Довгий з Ню Гавен, секретар рекордовий (117 Lloyd St., New Haven, Conn.);

П. Слівінський з Бріджпорт як його заступник;

Ол. Мерещак з Ансонії, секретар фінансовий (8 Mary St., Ansonia, Conn.);

В. Вавро з Ансонії, заступник;

Л. Бих з Бріджпорт, касієр (2078 Boston Ave., Bridgeport, Conn.);

М. Сендзік з Савтпорт, заступник.

Головні орґанізатори:

В. Калина з Ансонії (135 Broad St., Ansonia, Conn.) і М. Саламандра з Мерідон.

Головна Контрольна Комісія:

Гр. Патинок (Ансонія); Анастазія Никорчук (Бріджпорт) і Т. Пастущак (Стемфорд).

Заступники Контрольної Комісії:

И. Вовк (Денбури), Д. Чернявський (Бріджпорт), і Антін Городиський (Стемфорд).

Кождий комітет чи орґанізація з кождої місцевости має дати по двох членів яко своїх представників до Загального Комітету. Сі люди мають бути зголошені до головного рекордового секретаря найдальше до 20. грудня 1929 року.

Осідком Стейтової Орґанізації признано місто Ню Гейвен.

Дальше гр. Ол. Мерещак відчитав дві резолюції, котрі зістали ухвалені одноголосно, а то: одну до всіх Українців на іміґрації в українській мові, а другу до Цензусового Бюра в Вашинґтоні в англійській мові.

По перерві, яку заряджено з приводу Листопадового концерту, продовжувано дальші наради.

б. Улицький говорив про користи з стейтової орґанізації, коли то кожда громада дасть по двох відпоручників, а тим самим згодиться брати активну участь у тій праці, яка предбачена статутом тої корисної й так пожаданої орґанізації. Радив повести ширшу аґітацію за тим комітетом, а на членів комітету вибирати дійсних народних робітників, а не крикунів.

Гром. Саламандра підніс, що тепер вже знає цілі орґанізації, як і знає їх кождий делеґат. Тому треба тепер поступати дуже тактовно, щоби не наробити непотрібного розколу, як це вже в Америці нераз бувало.

О. Ротко підніс, що орґанізація буде мати видатки, тому кожда орґанізація, яка до неї приступає, повинна зложити якусь вкладку.

Ухвалено, щоби орґанізації, які приступлять до комітету, платили річно $5, а члени по $1.

Предсідатель В. Калина замкнув по вичерпанню програми наради і візвав делеґатів, щоби вернувши домів, взялися сейчас до праці.

Наради закінчилися відспіванням пісні: Не пора, не пора!

Ол. Мерещак і Мих. Довгий,
секретарі зїзду.

ПОЛЬСЬКИЙ ЕПИСКОП ЗАБОРОНИВ ХОВАТИ УЧИТЕЛЬКУ УКРАЇНКУ НА ЦВИНТАРІ.

Історія немов з середновіччя. Але трапилася вона в 1929-му році в Европі...

В селі Тлокіня, калішського повіту, учителювала від пятьох літ Українка, еміґрантка з Великої України, Марія Біликівна. Нагло захоріла вона на тиф і дня 14-го жовтня померла. Рідня хотіла перевезти тіло покійної до Каліша, де є український цвинтар, але адміністраційна влада, зовсім зрозуміло, на це не згодилася з огляду на інфекційну недугу. Оставалось одиноке: похоронити тіло на місцевому цвинтарі. Покійна була православною, а в Тлокіні священик римо-католицький. Рідня спровадила православного священика з Каліша, а місцевого римо-катол. священика просила дозволу похоронити покійну на цвинтарі. Священик на свою руку цього не зробив, але велів віднестися до епископа у Влоцлавку. Рідня вислала до епископа телеґраму з просьбою.

І прийшла відповідь:

Кс. проб. Сьметанко.

Поховаць в приватни способ не на сьвенцонем мейсцу.
Біскуп.

І поховали пок. Марію там, де ховають самовбийців, далеко в полі, на відлюдді. На християнськім цвинтарі для неї не було місця. Бо вона православна... Так розсудив у своїй християнській любові епископ з Влоцлавка.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, дня 7-го грудня, в год. 7-ій вечером, в гали під ч. 72 Morris St. Кождий член обовязаний прибути на мітінґ, вирівнати свої вкладки за 1929 рік, щоби не остало довгу на 1930 рік, як також щоби можна замкнути рахунки для контролі до річного мітінґу. На тім мітінґу кождий член отримає календар від У. Н. Союза. Обовязком кождого члена є придбати нових кандидатів на членів до Товариства і до У. Н. Союза, понеже тепер принимається без оплати вступного. Проситься всіх членів застосуватись після програми мітінґу, а тим заощадите собі і вашим урядникам часу і праці до точного справоздання на річний мітінґ. — Антін Онисик, секр.

КОРТІС БЕЙ, МД. Сестр. Неп. Зач. Діви Марії, від. 290, повідомляє всіх своїх членкиць, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 8. грудня, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній при Church St. Обовязком є кождої членкиці прийти на сей мітінґ, бо маємо важні справи до полагодження. Буде цілорічне справоздання і вибір уряду на 1930 рік. Не явившася членкиця буде карана після статута. — Марія Бартох, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Василія Вел., від. 364, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 8. грудня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Справи дуже важні, як: справоздання уряду, справоздання касове, справа членкинь, роздання календарів на рік 1930, вибір нового уряду на слідуючий рік і др. Тож проситься всіх членів обовязково явитись на зборах. — Мих. Бурко, предс.; Петро Толочкевич, кас.; Іван Сподар, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Тов. Жеребецька Любов, від. 144, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в суботу, 7. грудня, в годині 8-ій вечером, в гали Укр. Нар. Дому, 217 Іст 6-та ул. Обовязком є кождого члена прийти на час, бо є важні справи до полагодження. Довгуючим членам пригадується вирівнати свої належитости перед річними зборами, щоб не затягати на слідуючий рік, в противнім разі будуть суспендовані. Будеться роздавати календарі У. Н. Союза. Взивається родичів вписувати своїх дітий до Молод. Департаменту, а дітей, котрі досягнули 18-го року життя, переписати до У. Н. Союза. Будемо принимати нових членів до У. Н. Союза без оплати вступного. Не явившийся на мітінґу член заплатить кару після статута. — Д. Чайка, фін. секр.

БАЛТИМОР, МД. Бр. Св. Тройці, від. 320, повідомляє всіх членів, що річний мітінґ відбудеться дн я8. грудня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Просимо принести свої залеглі вкладки як також жертву на памятник С. Ядловського, на Сиротинець і за календарі. На мітінґу буде вибір уряду. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Уряд.

АВОКА, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 326, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 8-го грудня, в годині 1.30 попол. Проситься всіх членів прийти на сей мітінґ і вирівнати свої залеглости, щоби не перетягати на слідуючий рік. На мітінґу буде вибір уряду на 1930 рік і роздання календарів на 1930 рік. — Онуфрей Лесик, предс.; Теодор Колодій, кас.; Микола Колодій, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Подається до відома членам Тов. Івана Франка, від. 299, що річний мітінґ відбудеться 8. грудня, на гали парохіяльній, зараз по Сл. Божій. Обовязком є кождого члена прибути на сей мітінґ, бо буде справоздання і вибір уряду на 1930 рік та другі важні справи. Не явившийся член чи урядник будуть карані після ухвали. — М. Кавалір, предс.; С. Дідур, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам Тов. „Єдність", від. 163, що річні збори відбудуться в неділю, 8. грудня, в 1-ій годині пополудни під ч. 847 N. Franklin St. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на сі збори, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на рік 1930. Кождий член повинен явитись на сі збори і привести з собою нового кандидата, котрого прийметься без оплати вступного. — Стефан Гвіздь, предс.; Мих. Сосновський, кас.; Мих. Паранич, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє, що послідний місячний мітінґ відбудеться 8-го грудня, в неділю, в гали церковній при Оклей і Райс ул., в годині 12.30, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на сей мітінґ і вирівнати свою залеглість, щоби можна було замкнути книжки до річного справоздання. Також будеться роздавати календарі на рік 1930. Хто не зможе прийти на сей мітінґ нехай передасть або вишле свою залеглість на руки секретаря найдальше до 15. грудня. Будемо принимати без оплати вступного, тому користайте з нагоди. — Мартин Барабаш, пр.; Петро Лучків, фін. секр., 2329 West Superior St., Chicago, Ill.